

طرح احزاب و جریان‌های سیاسی و شخصیت‌های مهم ملی برای برگزاری انتخابات شفاف و تغییر نظام انتخاباتی:

۱- استفاده از تکنولوژی بایومتریک: ما احزاب، جریان‌های سیاسی و شخصیت‌های ملی، روند کنونی ثبت نام را -که به دلیل عدم محاسبه دقیق و برخورد غیر تخصصی با این پروسه، حکومت و کمیسیون مستقل انتخابات وقت گرانیهای مردم افغانستان را به هدر داده و ملیون‌ها دالر هزینه کرده اند- ناقص، فسادزا، زمینه ساز تقلب و بحران آفرین می‌دانیم و برای برگزاری انتخابات شفاف، بدون تقلب و قابل قبول برای همه طرف‌های سیاسی، خواست ما این است که هرچه عاجل این پروسه‌ی ثبت نام که نمی‌تواند جلو تقلب را بگیرد، باطل اعلان شود و ثبت نام مجدد، با استفاده از تکنولوژی بایومتریک آغاز گردد.

۲- تغییر نظام انتخاباتی: ما احزاب، جریان‌های سیاسی و شخصیت‌های مهم ملی بر تغییر نظام رای واحد غیر قابل انتقال (SNTV) به نظام چندبعدی (MDR) تاکید داریم. در نظام انتخاباتی چندبعدی برای تمامی باشندگان افغانستان اعم از مهاجرین، بیجا شدگان داخلی و کسانی که در مناطق نا امن به سر می‌برند، زمینه استفاده از حق رای شان فراهم است و هر فرد واجد شرایط می‌تواند در نزدیک ترین حوزه انتخاباتی رای خویش را به کار گیرد. این نظام، در کنار سادگی و تناسب حداقلی، دستکم دارای سه حسن مهم است؛ حفظ توازن نمایندگی در ولایات؛ حفظ توازن قومی در سطح کشور؛ و ایجاد فرصت‌های برابر و حفظ عدالت بین نامزدان حزبی و نامزدان مستقل. عناصر نظام چندبعدی در مقایسه با نظام موجود، در ساده‌ترین شکل ممکن، این‌گونه قابل توضیح است: حوزه‌های انتخاباتی: در نظام چندبعدی، حوزه‌های انتخاباتی ولایت است؛ ایتلاف‌ها و احزاب فهرست نامزدان‌شان را به سطح هر ولایت اعلان می‌نمایند و شمارش آرا نیز در هر ولایت صورت می‌گیرد. حق رای: هر رای‌دهنده در نظام چندبعدی دارای حق یک رای است. شمارش در محل: شمارش آرای هر نامزد، قطع نظر از اینکه حزبی است یا مستقل؛ در محلات رای‌دهی به نام خودش صورت می‌گیرد. فرمول محاسبه و توزیع کرسی‌ها: در نظام چندبعدی به جای فرمول اکثریتی، از فرمول تناسبی استفاده می‌شود. آرای هر حزب و یا ائتلاف، در این نظام در داخل فهرست مربوطه قابل انتقال است و کرسی‌ها به اساس فرمول بزرگترین باقی مانده، به تناسب آرا توزیع خواهد شد. رقابت: در نظام چندبعدی نامزدان مستقل با نامزدان حزبی در یک میدان و با یک قاعده رقابت می‌کنند. یعنی اگر آرای احزاب در داخل فهرست‌هایشان قابل انتقال است؛ آرای نامزدان مستقل نیز در صورت تشکیل فهرست، قابل انتقال می‌باشد. برای این که رای نامزدان مستقل و احزاب کوچک و نوپا به هدر نرود، آنها فرصت دارند ایتلاف انتخاباتی و فهرست مشترک داشته باشند و رای شان مانند احزاب در درون فهرست‌های انتخاباتی‌شان قابل انتقال باشد. کمیسیون انتخابات نامزدان مستقل و احزاب نوپا را ترغیب نماید تا یا خودشان ایتلاف انتخاباتی تشکیل دهند و فهرست ارایه نمایند و یا در یکی از ایتلاف‌های انتخاباتی احزاب شامل گردند. تعداد نامزدان هر فهرست: تعداد نامزدان هر فهرست که ممکن است فهرست یک حزب، فهرست ائتلافی از احزاب و یا فهرست نامزدان مستقل باشد؛ حداکثر به تعداد کرسی‌های همان حوزه می‌باشد. یعنی به‌صورت بالقوه، هر حزب می‌تواند در کل افغانستان، با تفکیک حوزه‌ها، حداکثر به اندازه کل کرسی‌های ولسی جرگه (۲۵۰) نامزد معرفی نماید. تخصیص کرسی در داخل فهرست‌ها: در داخل هر فهرست، کرسی‌هایی که به تناسب کل آرای هر فهرست، در یک حوزه انتخاباتی به آن‌ها تعلق می‌گیرد، به ترتیب، به افرادی تخصیص می‌یابد که نسبت به سایر نامزدان داخل آن فهرست آرای بیشتر به دست آورده اند. به طور مثال اگر یک فهرست متشکل از ده نفر باشد، و مجموع کرسی‌هایی که متناسب به آرا به آن لیست تعلق گرفته است، دو کرسی باشد، آن دو کرسی از میان آن فهرست به دو نفری تعلق می‌گیرد که نسبت به دیگران بالا ترین آرا را به دست آورده اند. کرسی‌های اختصاصی زنان: کرسی‌های اختصاصی زنان در این نظام، ساده‌تر از نظام موجود راه حل دارد. هر حزب و ائتلاف، به موجب قانون و طرز العمل مکلف می‌شوند، در صورتی که تعداد نامزدان در فهرست‌شان برابر با تعداد کرسی‌های یک حوزه باشد، سهمیه زنان را در فهرست‌شان در نظر گیرند.

۳- نظارت تاثیرگذار احزاب و نهادهای بی‌طرف مدنی بر تمام پروسه‌های انتخابات: ما احزاب، جریان‌های سیاسی و شخصیت‌های ملی، یک بار دیگر تاکید می‌کنیم که از طریق ایجاد اتاق نظارت احزاب سیاسی و نهادهای بی‌طرف مدنی، زمینه‌ی نظارت و اشراف تاثیرگذار احزاب سیاسی بر تمامی پروسه‌های انتخابات فراهم شود؛ و هیچ تصمیم و اقدام کمیسیون‌های انتخاباتی به دور از نظارت و اشراف احزاب انجام نگیرد. در صورتی که حکومت، کمیسیون مستقل انتخابات و جامعه جهانی به این خواست‌های معقول و برحق احزاب و جریان‌های سیاسی و شخصیت‌های مهم ملی تمکین نکنند و این پروسه معیوب و بحران‌زا را همچنان پیش برند، ما تمام گزینه‌ها را قابل بحث دانسته و از همه امکانات مان برای جلوگیری از اجرای آن که به صورت قطع برای افغانستان بحران آفرین است، استفاده می‌کنیم.

